

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇವು, ಈ ದುರುಪಯೋಗವಾದಂಥ ಹಣ, ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಿಷ್ಟು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿತಕ್ಕ ಸರ್ಜಾಟ್ ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಶೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೂಡ ಇಶ್ಯೂವಾಗಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಆ ವಿಷಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಅಡಿಟ್ ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಅದರಲೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೃಷ್ಣಗೌಡ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಜಾಟ್‌ನ ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಅದು ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಅದು ಆರ್‌ಡಿ‌ಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ಅದು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ರಿಟ್ರಿಯರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾವಿರದ ಷಿಲಿಂಗ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಡಿಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರಾಖೆಯವರು ಸರ್ಜಾಟ್ ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡಲು ಶೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಮಣಿದು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ವಿದವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಯಾರು ಆ ಹಳೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಆ ಮೇಲೆ ಹಣವೇನು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದು ೧೯೬೫-೬೬ನೇ ಇಸ್ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಒಬ್ಬ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಜಾಟ್ ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಹಾಗೂ ಇತರ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಜಾಟ್ ಇಶ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಒಂದು ಅನುಹತವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಪರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರೂ ಈಗಲೂ ಅವರ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಫಾರ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಟ್ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕ್ಯಾಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಖೇಳೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕಾನೂನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡವೆಂದು ಏನೂ ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ವಿಷಯ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷ ವಾಗಿ ಪರಿಶಿಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅದು ಕೋರ್ಟಿನ ಇದ್ದರಿಂದ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ ತಡವಾಗಿರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿವರವಾಗಿ ಇಂಥಂಥ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಡಿಫಾರ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಸನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ

೫೫೧ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವರೆ. —

(ಅ) ಹಾಸನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೯೬೫ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಬ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;

(ಆ) ೧೯೭೪-೭೫ ವರ್ಷ ೧೯೭೫-೭೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಗೊಬ್ಬರ ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ ;

(ಇ) ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರಾಟ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಪಡೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ;

(ಈ) ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗಿದೆ ;

(ಉ) ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದ ಕೀಳು ದರ್ಜೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟವಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ;

(ಊ) ಈ ಕೆಳದರ್ಜೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ;

(ಋ) ಕೀಳು ದರ್ಜೆಯ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ವ್ಯವಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಮಂತ್ರಿಗಳು

(ಅ) ಬಂದಿದೆ.

(ಆ) ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ೭ ಟನ್ನುಗಳ ಮತ್ತು ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ೪೦ ಟನ್ ೨೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ.

(ಇ) ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಹಾಸನ ಇವರು ಅಲಿಬೆಟ್ (ಪೌಪರ್) ಈ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮೇಣಪಾಲೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆದು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಈ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಗೊಬ್ಬರದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಂಟಾಗಿರುವ ಒಳ್ಳೆ ಎರಡುಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ರಂಜಕಾಂಶಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದು.

(ಉ) ವ್ಯವಸಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಊ) ವ್ಯವಸಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಗೊಬ್ಬರದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗೊಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

(ಋ) ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್ ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆಳವೆ ದರ್ಜೆಯ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿರುವುದು ನಿಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ರತಕ್ಕಂಥ ಕಂಪನಿಯವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಪ್‌ಟಿಯವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಫ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಏಜೆಂಟರವರಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ೧೨-೨-೧೯೭೫ ರಿಂದ ೧೮.೩.೭೫ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ೬೯ ಟನ್ ಅಲಿಬೆಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ೯೦೦ ಟನ್ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್‌ನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಟಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರು. ಅದರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ತಡೆಹಿಡಿದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೊಳಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲ್ಯಾಬೋರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಕೇಳಿದಂ ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಕುಪನಿಯವರ ಮೇಲೆ, ಎಜೆಂಟ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಸೋಸ್ಟೆಟಿಯವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದೂ ಕೇಳಿದ ಕೈ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಂಥ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ತುಂಬಾ ನಷ್ಟ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಜಾಲದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇದೆ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸೋಸ್ಟೆಟಿಯವರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಂದು ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಹಂಚರತಕ್ಕಂಥ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ೧೩.೬ ರಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಆದರೆ ಅದು ಪಿ.ಟಿ.ಒ. ೧೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೊಳೆ ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಹಂಚರತಕ್ಕಂಥ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ೧೪.೮ ರಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಇದೆ ಸುಮಾರು ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ತಿ ರಂಜಕದ ಅಂಶ ಇತ್ತು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಸೋಸ್ಟೆಟಿಯವರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಟಾಂಪಲ್ಸ್‌ನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅವರು ನೋಡಿ ಫಾರ್ಮ್‌ಲೈಜರ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ಸೋಸ್ಟೆಟಿಯವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫಾರ್ಮ್‌ಲೈಜರ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೇನಪಾಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈ ಜಾಳು ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಂಶ ಸೇರಿಸಿ, ಅದು ಗೊಬ್ಬರ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ವಾಸನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಇವತ್ತು ಸಾಮರಾಂಟನ್‌ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಬಂದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ೨೦ ಜನ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಾನು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ೨ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ೫೦ ಟನ್‌ಸ್‌ನಷ್ಟು ಇತ್ತು. ೧೦೦೦ ರಿಂದ ೧೫೦೦ ರವರೆಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ರೇಟ್ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಡ್ಡ್‌ನಾಡ್ ಮಾಡಿ, ಅದೇಯ ಸಂಭಂದಪಟ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ೮೦೦, ೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಿಜಾಂಶ ಏನು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಡಿ. ಇವತ್ತು ಅಂಥವರು ರೈತರನ್ನು ಸಂಲಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಮೀಸಾಡೆ ಪ್ರಕಾರ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಫಾರ್ಮ್‌ಲೈಜರ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಮೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಅಂಶವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಪರಮಾವಧಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ವಿಶ್ರೇಷ್ಠ ತಯಾರಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಎನು ಇವೆ, ಯಾರು ಇಂತಹ ಕೆಳದರ್ಜೆ ಮಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಮುಖಾಂತರ ದಂಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Co-operative credit and farming societies in Belgaum Taluk

561. SRI. PAWASHE (Uchagaon).—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :—

(a) the number of co-operative Credit and Co-operative Farming Societies in Belgaum Taluk ;

(b) whether all the societies are working ;

(c) whether there is any misappropriation of funds in any of these societies ;

(d) if so, the action taken against the persons who are responsible for misappropriation ;

(e) whether any action has been taken to recover the misappropriated amount from the persons who are responsible for it ?

SRI K. H. RANGANATH (Minister for Co-operation) —

(a)—

*Agricultural Credit
Societies*

75

*Co-operative Farming
Societies*

9

(b)—

Out of 75, 73 are working

Out of 9, 5 are working

(c) Yes

(d) Both Criminal and Civil action taken.

(e) Yes

SRI P. A. PAWASHE,—May I know the total number of societies wherein the misappropriation of funds took place and what is the total amount of misappropriation ?

† SRI K. H. RANGANATH.—The total amount of misappropriation was to the order of Rs. 1, 65, 922.87 Paise and that relates to 18 Co-operative societies.

SRI P. A. PAWASHE.—Out of this misappropriated amount how much has been recovered so far ?

SRI. K. H. RANGANATH.—Rs. 48,245 has been recovered.